

Sygn. akt II Ca 812/13

POSTANOWIENIE

Dnia 3 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SSO Barbara Jankowska-Kocon
Sędzia SO Irena Dobosiewicz (spr.)

Sędzia SO Tomasz Adamski

Protokolant sekr. sądowy Tomasz Rapacewicz

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2014 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

sprawy z wniosku : J. G.

z udziałem : B. S.

o : dział spadku i zniesienie współwłasności

na skutek apelacji uczestniczki

od postanowienia Sądu Rejonowego w Świeciu

z dnia 7 czerwca 2013 r. sygn. akt. I Ns 94/12

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie :

a/ w punkcie 2 (drugim) podpunkt **a** w ten sposób, iż ustalić, że rata w kwocie 60.000 zł (sześćdziesiąt tysięcy) płatna będzie do dnia 31 sierpnia 2014 r.;

b/ w punkcie 2(drugim) podpunkt b w ten sposób, iż ustalić, że druga rata w kwocie 32.440 zł (trzydzieści dwa tysiące czterysta czterdzieści) płatna będzie do dnia 31 grudnia 2014 r.;

c/ w punkcie 3 (trzecim) podpunkt a w ten sposób, że pozostałymi

kosztami sądowymi nie uiszczonymi przez wnioskodawcę obciążyć Skarb

Państwa;

d/ w punkcie 3(trzecim) podpunkt b, w ten sposób, iż ustalić, że wnioskodawca i uczestniczka ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie;

II. oddalić apelację w pozostałej części;

III. przyznać adwokatowi Ł. W. kwotę 2.214 zł (dwa tysiące

dwieście czternaście) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej

uczestniczce z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Na oryginale właściwe podpisy

II Ca 812/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. G. wniósł o dokonanie działu spadku po H. G. i T. G. w ten sposób, że wchodzącą w skład spadku nieruchomość położoną w Ś., przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Świeciu prowadzi księgę wieczystą KW Nr (...) przyznana zostanie na wyłączną własność uczestniczki B. S. i zasądzenie na jego rzecz kwoty 63.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, a nadto wniósł o zasądzenie na jego rzecz kwoty 16.483,33 zł z ustawowymi odsetkami od dnia złożenia wniosku oraz kolejne 500 zł za każdy następny miesiąc po dniu 31 stycznia 2012 r. tytułem rozliczenia posiadania i korzystania przez uczestniczkę ze spadkowej nieruchomości ponad przysługujący jej udział za okres od 2 maja 2009 r. do dnia uprawomocnienia się postanowienia w sprawie. Wniósł także do rozliczenia pomiędzy stronami darowiznę uczynioną przez spadkodawców na rzecz brata wnioskodawcy, a polegającą na przekazaniu mu w 1975 r. kwoty 100.000 zł na zakup nieruchomości i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, wraz z kwotą 738 zł tytułem zwrotu kosztów operatu szacunkowego spadkowej nieruchomości. W uzasadnieniu podał, że spadkodawca T. G. zmarł w dniu 16 lipca 1976 r., a spadek po nim nabyli żona H. G. oraz synowie: wnioskodawca i B. G.. H. G. zmarła 19 września 1983 r., a spadek nabyli synowie w częściach równych. Brat wnioskodawcy zmarł 11 kwietnia 2011 r., a spadek po nim nabyła w całości uczestniczka. Wartość nieruchomości wchodzącej w skład spadku wnioskodawca ocenił na kwotę 126.000 zł. Podał, że uczestniczka od lat korzysta z całej nieruchomości, nie rozliczając się z nim z tego tytułu. Podniósł także, że próbował ugodowo załatwić sprawę działu spadku, jednakże bez rezultatu.

Uczestniczka na rozprawie zaproponowała wnioskodawcy spłatę jego udziału w kwocie 45.000 zł oraz zakwestionowała wartość nieruchomości spadkowej, podając że poczyniła na niej znaczne nakłady, przed remontem była ona warta 100.000 zł.

Postanowieniem z dnia 7 czerwca 2013 r. Sąd Rejonowy w Świeciu:

1, dokonał działu spadku po H. G. i T. G. w ten sposób, że wchodzącą w skład spadku nieruchomość zabudowaną położoną w Świeciu, przy ul. (...), składającą się z działki nr (...), o powierzchni 0,0410 ha zapisaną w księdze wieczystej (...) Sądu Rejonowego w Świeciu przyznał na wyłączną własność uczestniczce B. S.,

2. tytułem spłaty udziału wnioskodawcy w majątku spadkowym zasądził od

1

uczestniczki na jego rzecz kwotę 92.440 zł z tym, że kwota ta będzie płatna w dwóch ratach:

a) pierwsza rata w kwocie 60.000 zł do dnia 31 grudnia 2013 r.,

b) druga rata w kwocie 32.440 zł do dnia 30 czerwca 2014 r. - z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki,

3. zasądził od uczestniczki na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Świeciu kwotę 514 zł tytułem zwrotu połowy opłaty sądowej, nieuiszczonej przez wnioskodawcę oraz na rzecz wnioskodawcy kwotę 750 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania,

4. przyznał Kancelarii Adwokackiej adw. Ł. W. kwotę 4.428 zł, w tym podatek VAT 828 zł, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestniczkę z urzędu,

5. wartość przedmiotu postępowania ustalił na kwotę 184.887 zł, a opłatę na kwotę 1.000 zł.

Sąd Rejonowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych:

Prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Świeciu z dnia 18 lutego 1999 r., sygn. akt: I Ns 511/98 stwierdzono nabycie spadku po T. G., zmarłym dnia 16 lipca 1976 r. na rzecz żony H. G. i synów B. G. i J. G. w udziałach 1/3 części oraz po H. G., zmarłej dnia 19 września 1983 r. na rzecz synów-po 1/2 części.

Brat wnioskodawcy zmarł dnia 17 marca 2011 r. Uczestniczka spadek po ojcu przyjęła oświadczeniem złożonym w dniu 25 maja 2011 r. przed notariuszem P. S. w Ś., Rep. A Nr (...). Tego samego dnia notariusz sporządził poświadczenie dziedziczenia na rzecz uczestniczki - Rep. A Nr (...).

W skład spadku po spadkodawcach wchodzi, na dzień otwarcia spadku po H. G., nieruchomość zabudowana budynkiem mieszkalnym, budynkiem pralni i budynkiem gospodarczym, składająca się z działki nr (...), o powierzchni 0,0382 ha, dla której Sąd Rejonowy w Świeciu prowadzi księgę wieczystą KW nr (...).

Opis techniczny stanu tych zabudowań na dzień 15 lipca 1982 r. został odzwierciedlony w opinii biegłego B. B., po sporządzeniu tej opinii nakłady na nieruchomość zostały poczynione przez uczestniczkę.

W dniu 1 maja 2004 r. wnioskodawca wraz z bratem zawarł umowę użyczenia z uczestniczką i jej mężem S. S. przedmiotowej nieruchomości spadkowej na okres 5 lat. Umową tą uczestniczka wraz z mężem zobowiązała się do ponoszenia wszelkich nakładów i remontów, tak bieżących jak i generalnych na przedmiot

2

użyczenia, a nakłady te nie podlegają zwrotowi ani rozliczeniu. W przedmiotowej umowie strony oświadczyły również, iż dotychczasowe korzystanie z przedmiotu umowy użyczenia odbywało się za zgodą i wiedzą użyczających i nie prowadziło do zasiedzenia przedmiotu użyczenia.

Wartość nieruchomości spadkowej ustalona została na kwotę 130.900 zł.

Spadkodawcy poczynili darowiznę na rzecz syna B. w postaci kwoty 60.000 zł na zakup nieruchomości zabudowanej, położonej w S. przy ul. (...), obszaru 0,5000 ha zabudowanej budynkiem mieszkalnym, stajenką i drewnikiem, dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Świeciu prowadzi księgę wieczystą KW (...). Umowę kupna zawarto dnia 5 stycznia 1976 r., a cena jej nabycia ustalona w umowie wynosi 80.000 zł.

Po śmierci B. G. uczestniczka zbyła przedmiotową nieruchomość, za wyjątkiem 0,3 ha gruntu.

Wnioskodawca zamieszkiwał w spadkowej nieruchomości do 1961 r. W darowiznie od rodziców nic nie otrzymał. Spadkodawcy utrzymywali wnioskodawcę na studiach przez pierwsze dwa lata, na trzecim roku otrzymał od pracodawcy stypendium w kwocie 600 zł i całkowicie odciążył rodziców od obowiązku utrzymywania go na studiach.

Wnioskodawca jest emerytem i jego świadczenie emerytalne wynosi 2.400 zł. Zamieszkuje wraz z żoną emerytowaną nauczycielką w wynajętym mieszkaniu.

Uczestniczka nigdy zawodowo nie pracowała, a w chwili obecnej pozostaje na utrzymaniu męża rencisty, który utrzymuje się ze świadczenia w wysokości 350 zł miesięcznie. W spadkowej nieruchomości mieszkają dzieci uczestniczki, synowie M. i R.. Syn R. adoptował strych w budynku mieszkalnym, a M. adoptował na mieszkanie pomieszczenie suterenu, dobudował piętro i altanę. Oboje pracują i opłacają ogrzewanie budynków oraz ponoszą koszty mediów.

Na wstępie swoich rozważań Sąd Rejonowy zwrócił uwagę na treść art. 684 k.p.c, art. 924 k.c. i art. 925 k.c. (błędnie podano k.p.c), po czym stwierdził, że ich analiza prowadzi do wniosku, że co do zasady dział spadku powinien obejmować przedmioty, które istniały w chwili otwarcia spadku i które istnieją w chwili dokonywania działu spadku, według składu i stanu na dzień otwarcia, a według cen z chwili dokonywania działu.

W skład masy spadkowej wchodziła nieruchomość opisana powyżej. Jej stan na dzień otwarcia spadku po H. G. to budynek mieszkalny z niezagospodarowanym strychem, budynek pralni i budynek gospodarczy. Wnioskodawca nie wykazał, aby do masy spadkowej wchodziły jeszcze inne przedmioty, w tym ruchomości.

Sąd wskazał, że uczestniczka zakwestionowała wartość nieruchomości podaną przez

3

wnioskodawcę we wniosku, w związku z tym wartość majątku spadkowego ustalona została w oparciu o opinię rzeczoznawcy majątkowego mgr inż. M. B. na kwotę 130.900 zł. Wycena została dokonana według składu i stanu nieruchomości na rok 1983, czyli bez uwzględnienia nakładów poczynionych przez uczestniczkę.

Następnie Sąd, w oparciu o poglądy judykatury, zaznaczył, że współwłaściciel, który dokonał nakładów koniecznych na nieruchomość będącą przedmiotem współwłasności, nie może żądać zwrotu wartości tych nakładów, odpowiadających udziałowi pozostałych współwłaścicieli w całości nieruchomości, jeżeli w drodze podziału quoad usum nie korzystają oni z tej części nieruchomości, na którą zostały te nakłady dokonane. Nadto uczestniczka, zgodnie z umową zawartą ze spadkobiercami po H. G. i T. G. zobowiązała się wraz z mężem do ponoszenia wszelkich nakładów i remontów, tak bieżących jak i generalnych na przedmiot użyczenia, a nakłady te nie podlegają zwrotowi ani rozliczeniu.

Chybiony był również zarzut uczestniczki o zasiedzeniu nieruchomości, gdyż korzystała ona z przedmiotu umowy za zgodą i wiedzą uczynających.

Poza sporem w sprawie była wysokość darowizny uczynionej przez spadkodawców na rzecz poprzednika prawnego uczestniczki w kwocie 60.000 zł na zakup nieruchomości, której właścicielką jest obecnie uczestniczka. Wartość przedmiotu darowizny Sąd ustalił stosownie do art. 1042 § 2 k.c, według przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, które w 1975 r. wynosiło 3.913 zł, a zatem kwota darowizny stanowiła 15,33-krotność ówczesnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Odnosząc to do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za 2012 r. w wysokości 3.521,67 zł wartość darowizny według cen bieżących stanowi kwotę 53.987,20 zł.

Następnie Sąd przytoczył regulację zawartą w art. 1039 § 1 k.c. i art. 1041 k.c, po czym stwierdził, że koszty wykształcenia wnioskodawcy nie przekraczały przeciętnej miary, gdyż od trzeciego roku studiów wnioskodawca sam opłacał swoje studia otrzymując od przyszłego pracodawcy stypendium w kwocie 600 zł i w ten sposób całkowicie odciążał rodziców od obowiązku utrzymywania go na studiach (1043 k.c).

Po wskazaniu na art. 1042 k.c. Sąd stwierdził, że wartość darowizny należy doliczyć do wartości aktywów spadku ulegającego podziałowi i tak: $130.900 \text{ zł} + 53.987,20 = 184.887,20 \text{ zł}$, zatem wartość udziału wynoszącego 1/2 części wynosi 92.443,60 zł.

Wobec powyższego Sąd przyznał uczestniczkę nieruchomość, którą użytkowała od chwili otwarcia spadku i obciążył ją spłatą na rzecz wnioskodawcy w kwocie 92.440 zł, określając - odpowiednio do możliwości finansowych zobowiązanej - terminy płatności. Sąd ustalił wysokość pierwszej raty na kwotę 60.000 zł biorąc pod uwagę fakt iż uczestniczka

4

posiada nieruchomości do zbycia znacznej wartości i winna zwiększyć wysiłki celem jej sprzedaży, natomiast w spłacie drugiej raty winna szukać wsparcia u dzieci, które zamieszkują w nieruchomości spadkowej, zarządzając sobie tam mieszkania.

O kosztach Sąd orzekł w myśl art 520 § 2 k.p.c., a o kosztach zastępstwa procesowego uczestniczki - na podstawie § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu.

Apelację od powyższego postanowienia, co do rozstrzygnięć zawartych w punktach 2, 3 oraz 5 sentencji, wniosła uczestniczka zarzucając temu orzeczeniu:

1. obrazę prawa materialnego, a to przepisów art. 226 § 2 k.c. oraz art. 207 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. przez nieuzasadnione oddalenie roszczenia o rozliczenie nakładów poniesionych przez uczestniczkę na przedmiot spadku,
2. błędne ustalenie możliwości finansowych uczestniczki, co doprowadziło do nałożenia na nią zbyt krótkich terminów na spłatę wnioskodawcy,
3. obrazę przepisu art. 96 ust. 1 pkt 10 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, przez nałożenie na uczestniczkę obowiązku zwrotu na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Świeciu połowy opłaty sądowej, pomimo wcześniejszego zwolnienia uczestniczki od kosztów postępowania w całości,
4. obrazę przepisu art. 520 § 2 k.p.c. przez niezasadne nałożenie na uczestniczkę obowiązku zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez wnioskodawcę.

W konsekwencji uczestniczka wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia przez: wydłużenie terminów spłaty kwot zasądzonych od niej na rzecz wnioskodawcy w ten sposób, że pierwsza rata w kwocie 60.000 zł płatna będzie do dnia 30 czerwca 2014 r., natomiast druga rata w kwocie 32.440 zł płatna będzie do dnia 30 czerwca 2015 r. z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki, zasądzenie od wnioskodawcy na jej rzecz kwoty 14.111,09 zł tytułem zwrotu połowy nakładów poniesionych przez uczestniczkę na przedmiot spadku wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, nie obciążanie uczestniczki kosztami postępowania za obie instancje, stwierdzenie, że wnioskodawca ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie w obu instancjach, ustalenie przedmiotu postępowania w pierwszej instancji na kwotę 213.109,18 zł, a opłatę na kwotę 1.000 zł. Nadto wniosła o przyznanie jej pełnomocnikowi kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu.

Na rozprawie odwoławczej pełnomocnik uczestniczki zmodyfikował wniosek dotyczący terminu spłaty pierwszej raty w kwocie 60.000 zł wnosząc, aby termin tej spłaty wyznaczyć do dnia 31 grudnia 2014 r.

5

Wnioskodawca na rozprawie odwoławczej wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja częściowo okazała się zasadna.

Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne z rozważeniem całokształtu materiału dowodowego bez przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów, o jakiej mowa w art. 233 § 1 k.p.c. które to ustalenia Sąd odwoławczy akceptuje i przyjmuje za własne.

Przechodząc do rozpatrzenia pierwszego zarzutu zawartego w środku odwoławczym uczestniczki, Sąd Okręgowy zgadza się ze stanowiskiem tam wyrażonym, że w stosunku do uczestniczki, przed datą śmierci jej ojca B. G., co nastąpiło w dniu 17 marca 2011 r., nie mogą mieć zastosowania art. 206 k.c. i art. 207 k.c., albowiem przed tą datą nie była ona współwłaścicielką zajmowanej nieruchomości. Wobec tego pogląd wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego

z dnia 8 stycznia 1980 r., na który powołał się Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, nie mógł mieć co do tego okresu zastosowania w niniejszej sprawie. Jest on jedynie aktualny dla ewentualnych nakładów na nieruchomości dokonanych przez uczestniczkę po śmierci B. G., albowiem wnioskodawca w żaden sposób z nich nie skorzystał. Zatem w przypadku poniesienia przez uczestniczkę nakładów na przedmiot wchodzący w skład masy spadkowej przed dniem 17 marca 2011 r., a także poza okresem obowiązywania umowy użyczenia (1 maja 2004 r. - 30 kwietnia 2009 r.), w treści której zobowiązała się ona wraz z mężem do ponoszenia nakładów niepodlegających rozliczeniu /k.26/, mogłyby one zostać rozliczone w niniejszym postępowaniu w myśl art. 686 k.p.c.

Sąd Okręgowy w tym miejscu wskazuje, że ciężar wykazania poniesienia nakładów podlegających rozliczeniu, w myśl art. 6 k.c., spoczywał na uczestniczce. Ów ciężar rozumieć należy z jednej strony jako obarczenie twierdzącego obowiązkiem przekonania Sądu dowodami o słuszności swojego stanowiska, a z drugiej konsekwencjami poniesienia realizacji tego obowiązku lub jego nieskuteczności. Konsekwencje te sprowadzają się zazwyczaj do niekorzystnego dla tej strony rozstrzygnięcia procesu. W ocenie Sądu Okręgowego działania uczestniczki w tym zakresie okazały się nieskuteczne. Po pierwsze, większość faktur i rachunków dołączonych do akt sprawy przez uczestniczkę została wystawiona po dniu 17 marca 2011 r., kiedy to uczestniczka, jako spadkobierczyni, była już współwłaścicielką przedmiotowej nieruchomości. Po drugie, z ich treści nie wynika, aby zakupione produkty, czy wykonane usługi, były związane właśnie z nieruchomością wchodzącą w skład masy spadkowej po spadkodawcach. Wreszcie zaś po trzecie, Sąd

6

Rejonowy poczynił ustalenia, że synowie uczestniczki mieszkają również w nieruchomości przy ul. (...) w Ś.. Na mieszkania zaadoptowali oni strych i suterенę. Wobec tego, analizując faktury i rachunki, nie wiadomo kto faktycznie poniósł koszty zakupu wskazanych w nich materiałów. Nie można wykluczyć, że związane są one z inwestycjami czynionymi na nieruchomość przez synów uczestniczki. Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Okręgowy aprobuje stanowisko Sądu pierwszej instancji, że żadne ze wskazanych przez uczestniczkę nakładów na przedmiotową nieruchomość nie podlegało rozliczeniu w niniejszym postępowaniu działowym. Tym samym zarzut naruszenia przepisów art. 226 § 2 oraz art. 207 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. nie zasługiwał na akceptację. W konsekwencji także wniosek o zmianę wartości przedmiotu postępowania był również niezasadny.

Uwzględniając datę wydania orzeczenia w niniejszej sprawie przez Sąd Okręgowy na skutek apelacji uczestniczki, konieczne było dokonanie zmiany terminu uiszczenia wnioskodawcy rat tytułem spłaty. Ustalając nowe terminy w tym zakresie Sąd Okręgowy wziął pod uwagę wyrażone w sprawie stanowiska i ostatecznie przyjął, że uczestniczka powinna uiścić pierwszą ratę spłaty w kwocie 60.000 do dnia 31 sierpnia 2014 r., zaś drugą -w kwocie 32.440 zł do dnia 31 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy nie przychylił się do stanowiska uczestniczki, która domagała się ustalenia terminu zapłaty pierwszej raty do dnia 31 grudnia 2014 r. Zważyć należy, że postanowienie Sądu pierwszej instancji zostało wydane w dniu 7 czerwca 2013 r. Zatem już wówczas uczestniczka miała mniej więcej wiedzę o wysokości ewentualnej spłaty na rzecz wnioskodawcy. Już w toku postępowania mogła przypuszczać, że nie będzie to mniej niż 60.000 zł. Zresztą występowała ze stosownymi propozycjami ugodowymi w tym zakresie. Tym samym, niezależnie od wniesienia apelacji w sprawie, powinna podjąć odpowiednie działania, aby zgromadzić niezbędne środki potrzebne na zaspokojenie roszczenia wnioskodawcy. Wobec tego twierdzenia jej pełnomocnika na rozprawie odwoławczej nie mogły zostać uwzględnione. I tak Sąd Okręgowy dał uczestniczce pewien niezbędny margines czasowy na uiszczenie pierwszej raty w kwocie 60.000 zł. Dla przyjęcia terminu 31 sierpnia 2014 r. nie bez znaczenia była także okoliczność, że wnioskodawca jest już osobą wiekową, na co zwrócił uwagę jego pełnomocnik na rozprawie apelacyjnej.

Odnośnie wyznaczenia daty uiszczenia drugiej raty spłaty w kwocie 32.440 zł, Sąd Okręgowy miał na uwadze złą sytuację majątkową uczestniczki, która może mieć większy kłopot ze zgromadzeniem tej akurat kwoty, aniżeli kwoty pierwszej raty. Z drugiej jednak strony nie można narzucać wnioskodawcy konieczność zbyt długiego oczekiwania na

należną mu spłatę, dlatego też i w tym zakresie wnioski uczestniczki nie mógł zostać uwzględniony w całości. Koniec tego roku, w ocenie Sądu Okręgowego, zdaje się realną datą pozwalającą na

7

zgromadzenie przez uczestniczkę kwoty 32.440 zł.

Przechodząc do zarzutów uczestniczki odnoszących się do niezasadnego obciążenia jej kosztami sądowymi, wskazać należy, że uszło uwadze Sądu Rejonowego, że uczestniczka została zwolniona od ponoszenia kosztów sądowych w niniejszym postępowaniu w całości /k.51/. Zwolnienie to nie zostało później cofnięte. Zatem odnośnie kosztów, których uczestniczka nie ma obowiązku ponoszenia, zastosowanie powinien znaleźć art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity -Dz. U, 2010 r. Nr 90, poz. 594 ze zm.). Tym samym, w oparciu o powyższy przepis, Sąd Okręgowy zmienił punkt 3 podpunkt a postanowienia i pozostałymi kosztami sądowymi nie uiszczonymi przez wnioskodawcę obciążył Skarb Państwa.

Co się zaś tyczy kosztów postępowania, Sąd Okręgowy wskazuje, że w postępowaniu nieprocesowym zasadą jest, że każdy z uczestników ponosi koszty tego postępowania związane ze swym udziałem w sprawie (art. 520 § 1 k.p.c.). Nie można zaakceptować poglądu Sądu Rejonowego, że w niniejszej sprawie zaistniały podstawy do odstąpienia od tej zasady na rzecz uregulowania zawartego w § 2 tego przepisu, albowiem interesy uczestników nie były sprzeczne w niniejszym postępowaniu. W gruncie rzeczy były one w równym stopniu zainteresowane dokonaniem działu spadku po spadkodawcach i wyjściem ze współwłasności przedmiotowej nieruchomości. Zatem zarzut naruszenia art. 520 § 2 k.p.c. zasługiwał na uwzględnienie. Wobec tego Sąd Okręgowy zmienił punkt 3 podpunkt b postanowienia i ustalił, że wnioskodawca, jak i uczestniczka, ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie:

- a) w punkcie 2 podpunkt a w ten sposób, iż ustalił, że rata w kwocie 60.000 zł płatna będzie do dnia 31 sierpnia 2014 r.,
- b) w punkcie 2 podpunkt b w ten sposób, iż ustalił, że druga rata w kwocie 32.440 zł płatna będzie do dnia 31 grudnia 2014 r.,
- c) w punkcie 3 podpunkt a w ten sposób, że pozostałymi kosztami sądowymi nie uiszczonymi przez wnioskodawcę obciążył Skarb państwa,
- d) w punkcie 3 podpunkt b w ten sposób, iż ustalił, że wnioskodawca i uczestniczka ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie (punkt 1).

W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy oddalił apelację (punkt II).

Na podstawie § 6 pkt 6 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z

8

urzędu (tekst jednolity - Dz. U. 2013 r., poz. 461) Sąd Okręgowy przyznał adwokatowi

Ł. W. kwotę 2.214 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej

uczestniczce z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

9